

Beschutte boezems en hoge rietkragen

Ammerse Boezem bij Groot-Ammers.

J.W. Sluimer

We zijn in het uiterste noordwesten van de Alblasserwaard. Doordat in 2003 en 2004 enkele bruggen vernieuwd en verhoogd zijn, kunnen we hier voor het eerst sinds tientallen jaren weer met de vlet komen. Vanaf het water is het uitzicht op de beroemde 19 Kinderdijkse molens heel anders dan op het land. Een geweldig gezicht. Ze staan dan ook niet voor niets op de lijst van het Wereld Erfgoed.

Hier in het Nieuwe Waterschap zijn bezoekerssteigers bij de molens, maar geen overnachtingplaatsen. Daarom gaan we

In de eerste volle week van oktober maken Wim en Riet Sluimer met hun motorvlet Maria een zesdaagse vaartocht door de Alblasserwaard. In het eerste deel bevoeren ze de Buiten en Binnen Giessen (zie januari 2006). In deze tweede en laatste aflevering komen de andere boezemwateren aan bod. Vanuit Kinderdijk vaart het echtpaar richting thuishaven.

vlak voor het grote gemaal in de Lekdijk rond en varen een paar kilometer terug. Daar is een plek, zo zagen we een uur geleden, waar we rustig en veilig kunnen overnachten.

Kachel

Net voor de Voetstapbrug liggen langs de noordoevers van de Boezem de stei-

gers van watersportvereniging d'Alblasserwaerd. Een geschikt rustpunt voor toervaarders. Voor de passanten - enkele tientallen - die hier jaarlijks afmeren is altijd plaats. Er zijn, groot en klein, ongeveer 90 boxen. Sommige zijn voor visbootjes, andere voor motorkruisers en een enkele zeilboot. Het geheel ligt langs een

polderkade, die met een stevig hek van de openbare weg is afgesloten. Gasten, zoals wij, krijgen een poortsleutel. Er zijn twee tappunten voor drinkwater. Eén aan het begin van de steigers, de andere bijna aan het eind, bij de werkruimte. Daar staat ook de container waarin de dienstdoende vrijwilliger-havenmeester is gehuisvest. Wij worden ontvangen door Annemarie Verloop en Piet Oostenrijk. Zij sluiten via het buitenstopcontact onze accumulator aan. Nu de hetelucht-kachel van acht uur 's avonds uur tot de volgende morgen negen uur brandt, mag de accumulator niet te leeg raken. Er staan huisvuilemmers bij de steigers

en op de kade een grote container met schuifdeksels.

Bij alle loopbruggen naar de kade zijn fietsenstallingen, want het is een ideaal fietsgebied. Vanaf de Voetstapbrug lopen in vier richtingen alleen rijwielpaden. De afstand naar Nieuw Lekkerland bedraagt een kleine twee kilometer, naar Alblasserdam ongeveer drie. Wij liggen overigens niet in een box, maar langs de werkbak.

Als de avond valt, zien we boven de lantaarns langs het fietspad vijf rode lichten op elk van de twee hoogspanningsmasten. Het wordt steeds stiller. Het oeverriet ruist en de grote blauwe clubwimpel met de rood en gele punt wappert in de noord-oostenwind.

Achterwaterschap

Deze woensdagmorgen blijft het lang bewolkt. Pas als rond elf uur de zon doorbreekt, vertrekken we. De heer Oostenrijk, die intussen weer gearriveerd is, wuift ons na. Via een zonovergoten Boezem varen we in oostelijke richting dwars door de Waard. In de uitgestrekte weilanden aan weerskanten grazen koeien. Een enkele boer is met een trekker aan het werk. Hier en daar staat een roofvogel te bidden. In het eerste uur passeren we meer dan een dozijn paaljukken. Ze hebben allemaal een loopbrug die het mogelijk maakt aan land te gaan. Dan

komen we bij Den Donk. Dat is een zandrug uit de oertijd, die enkele meters boven het maaiveld uitsteekt. Er staan vijf boerderijen op. Voor de wal liggen ongeveer 20 visbootjes en zes motorkruisers. Die hebben hier allemaal een gehuurde plaats. Langs het Achterwaterschap staat één molen, vlak bij de Zijdebrug. Er zitten veel vissers.

Tussen het riet langs de noordoever doorkijkend, zien we de torens van de Lekdorpen Nieuw-Lekkerland en Streefkerk. Heel in de verte is zelfs, aan de overkant van de Lek, de watertoren van Bergambacht in de Krimpenerwaard zichtbaar. Die heeft een opvallend groen, stomp dak.

Watersportvereniging d'Alblasserwaardt, met clubwimpel en terras.

De weilanden tussen onze vaarweg en de Lekdijk zijn niet kaal, zoals tegenwoordig veel grasvelden. Her en der staan bomen en struiken. Ook langs de oevers staan enkele bosjes. Het Achterwaterschap is breed

en diep. Daardoor is het prettig en gemakkelijk varen. Een kleine twee uur na ons vertrek uit de jachthaven komen we onder de Ammersebrug door, weer op de Ammerse Boezem. Wij koersen hier over bakboord in de richting van het dorp Groot-Ammers. Voorbij de afgeknotte Graaflandse molen met een visbedrijf en een functionerende molen loopt de Boezem dood tegen de Lekdijk. Hier ligt de accommodatie van watersportvereniging De Ammers. Daar en langs een groot stuk beschoeide oever kan men afmeren. Groot-Ammers heeft de winkels voor de dagelijkse inkoop. Wij hebben echter twee dagen geleden onze voorraden nog aangevuld. Op deze zonnige middag willen we nog wat varen. Daarom keren we om en varen in zuidelijke richting langs de vier molens de hele

Afgemeerd in Slingeland.

FEITEN EN CIJFERS

Sluizen: Peulensluis (31 x 6,3 meter) gratis; Damsluis (18 x 5 meter) 2 euro plus 5 euro voor vergunning; doorvaarthoogte minimaal 2,45 meter.

Afstanden: Buiten en Binnen Giessen: 2 kilometer en 16 kilometer; boezemwater: samen 25 kilometer.

Afmeren: gratis (met uitzondering van jachthavens).

Aanleggen bij winkels: Giesendam, Giessenburg en Groot Ammers.

Watersportverenigingen: De Snap, de Ammers en d'Alblasserwaerdt.

Documentatie

Voor onze herfstreis gebruikten we de volgende documentatie.

- ANWB - wateralmanak deel II.
- ANWB - waterkaart M (Grote rivieren- middenblad).

Ammerse Boezem uit tot aan de Dwarsgang.

Vissers en bootjes

De eerste dag, maandag dus, kwamen we op de Giessen een enkele boot tegen. Hoewel het dinsdag ook prachtig weer was,

Watersportvereniging De Ammers.

bleef het heel stil op de boezemwateren. Misschien omdat daar geen dorpjes aan liggen en er nergens huizen langs de oevers staan. De enige menselijke activiteiten vinden plaats bij de jachthaven van watersportvereniging d'Alblasserwaerdt. Wel zwemmen er veel eenden en meerkoeten. Deze woensdag echter zitten overal hengelaars op de kant of in bootjes. En op het water komen we allerlei motorboten tegen en zelfs een kano.

Lubbertjesbrug

Net voor we over bakboord de Dwarsgang indraaien, staat

recht voor ons uit - op enige afstand - de kerk van Ottoland. Op de hoek van het dak zit een groot, verlaten ooievaarsnest. De Dwarsgang is het kortste boezemwater van onze tocht, maar heeft op die twee kilometer de meeste aanlegplaatsen. Langs de 50 meter beschoeide oever met smalle grasstrook staat een dichte rij struiken.

Na de Lubbertjesbrug, die in 2003 vernieuwd en verhoogd is, en de verkeersbrug, gaan we over stuurboord de Smoutjes Vliet weer in. Ongeveer halverwege ligt aan de oostkant het dag-recreatiegebied Slingeland. Daar is de hoge riet-

kraag onderbroken, want men heeft er ongeveer 60 meter van de oever beschoeid en voorzien van ringen om af te meten. Daar maken wij dankbaar gebruik van. Even later zitten we in een zonnige kuip te lezen. Langs de voet van de kade loopt langs de binnenkant een rijwielpad, zodat we alleen de hoofden van de passerende fietsers zien. Dat zijn vooral scholieren met rugzakken of tassen achterop, maar ook recreatiefietsers.

Zandstrand

Het dagrecreatiegebied Slingeland bestaat uit een aantal plassen en poelen omringd door verharde en onverharde wandelpaden. Het grote parkeerterrein aan de doodlopende weg is aan het oog onttrokken door dicht struikgewas.

De grootste plas is ingericht voor de recreanten. In de noordoostelijke hoek heeft men een zandstrand aangelegd. Oranje drijverschermen daar het ondiepe water voor kinderen af. Op het grasveld ernaast staan klim- en andere speeltoestellen.

Tussen de andere plassen, die als rust- en natuurgebied bedoeld zijn, staan veel bomen en struiken met er hier en daar een bankje. Het vormt een aantrekkelijk gebied, ook voor toervaarders. Zelfs op deze oktobermiddag zien we een moedig man zich uitkleden en gaan zwemmen.

Thuis bij watersportvereniging De Snap.

Aan de andere kant van de Vliet loopt de N216, die aan ons oog onttrokken wordt door een hoge en dichte rietkraag. Die dempt ook het verkeerslawaai. Achter dat bruin gepluimde riet gaat tegen zeven uur 's avonds de zon bloedrood onder. Ver voor het midernachtelijk uur houdt het verkeer vrijwel op. Als wij gaan slapen, is er alleen het geruis van de populieren.

Schoondochter

Donderdagmorgen hangt er in bijna heel ons land een zware nevel. Die lost, ook langs de

uit om onder de brede brug in de N216 door te gaan. We zijn nu weer op de Giessen en varen in zuidwestelijke richting door Giessenburg.

Bij de passantenoever vlak voor de Giessenbrug, die in het hart van het dorp ligt, leggen we aan. Ik koop vers brood, melk en fruit. De bakker en de supermarkt liggen naast elkaar, net over de brug. Na de lunch varen we een paar honderd meter terug. Daar heeft een van onze vijf schoondochters een atelier voor glas-in-lood. We meren de vliet onder haar raam af. Ze laat haar klanten

De Smoutjes Vliet.

Smoutjes Vliet, de eerste uren niet op. Pas aan het eind van de ochtend wordt het lichter en pas na het middaguur starten we de Daf. Met ongeveer 800 toeren gaan we onder de dubbele brug in de N214 door tot aan de Kerperbrug, die in 2003 vernieuwd en verhoogd is. Voor die tijd konden wij de oude brug uit 1953 niet passeren. Die was als gevolg van voortdurend zwaarder wordend wegverkeer steeds meer verzakt. Toen er een gewicht beperkend verbodsbord werd geplaatst, was het al te laat. De doorvaarthoogte bleek intussen gereduceerd tot 2,15 meter.

Net voor de brug hangen een paar grote takken vol kweeperen boven de waterkant. Vanaf de boot zou men die zo kunnen plukken. Direct na deze brug draaien we stuurboord

even in de steek om onze lijn aan te pakken.

We lopen er een poosje rond en bekijken haar laatste werk: glas-in-lood boven tuindeuren.

Steigers van watersportvereniging d'Alblasserwaardt.

Vissers langs de Boezem.

Na een uurtje gaan we, na een groet van zoonlief, aan boord.

De Snap

Een uur later liggen we voor de Damsluis. Precies om 16.30 uur verschijnt sluismeester Bonggen. Hij vertelt, niet zonder trots, dat al begin september de 1000ste boot zijn sluis passeerde. Aan dat succes hebben al die verbeteringen zeker bijgedragen. Als de binnendeuren open gaan, varen wij met onze vliet, samen met een drijverschuit, onder het gewelf in de Dam door de sluis in de kolk. Na een kleine twee meter te zijn opgeschut, varen we langs drie wachtende motorboten de Buiten Giessen in. Bij heel wat huizen of bedrijven ligt een boot. Ruim een kilometer verder, na een haakse bocht en net

onder de vijf meter hoge Delta-brug door, gaan we het Balkengat in. Dat is één van de twee jachthavens van watersportvereniging De Snap, waarvan wij al vanaf de oprichting in 1967 lid zijn. Het loopt intussen tegen de avond en dit is voor ons een vertrouwde plek om te overnachten. Havenmeester/vrijwilliger Piet de Krey wijst ons een mooie plek: 'Daar ligt je nog een uur in de zon.' Hoewel onze vaste ligplaats in de andere haven is, voelen we ons toch een beetje thuis.

Na het avondeten wordt er nog een paar uur gelezen. Voor elf uur gaan we te kooi om daar, zoals vrijwel elk avond op dat tijdstip, naar 'Met het oog op morgen' op de radio te luisteren. Dan valt de nacht en de geluiden van buiten verstommen. 4